

Vì sao Vua Gia Long gifting hoi công thon biec nhiet?

Tác Giả: SE s&#u t&#m

Thứ Tư:, 07 Tháng 12 Năm 2011 06:01

Sau khi lên ngôi, Hoàng đế Gia Long đã gifting hoi v&# công thon biec nhiet c&#a tri&#u
Nguy&#n lúc đó là Nguy&#n Văn Thành.

Lăng mộ T&#n Quân Nguy&#n Văn Thành - Bia H&#u (Wikipedia)

Nguy&#n Văn Thành sinh ngày 13 tháng 11 năm M&#u D&#n (1758), là ng&#&i Th&#a Thiên, theo
Nguy&#n Ánh - Gia Long t&# khi m&#i kh&#i binh đánh Tây S&#n, ch&#u bao đ&#ng cay kh&# s&#; sau khi
toàn th&#ng, l&#p đ&#&c công l&#n, đ&#ng đ&#u hàng công thon c&#a tri&#u Nguy&#n.

Năm 1802, khi bình đ&#nh B&#c Hà, Gia Long tri&#u Nguy&#n Văn Thành làm T&#ng tr&#n B&#c thành,
ban cho s&#c &#n trong ngoài 11 tr&#n, có th&#m quy&#n tru&#t nh&#c quan l&#i, x&# quy&#t vi&#c án; ch&#
m&#y năm, vùng đ&#t này đ&#&c yên tr&#. Năm 1810, ông v&# kinh làm ch&#c Trung quân, r&#i đ&#&c
giao c&# ch&#c T&#ng tài trong vi&#c so&#n b&# Hoàng Vi&#t Lu&#t L&# (t&#c Lu&#t Gia Long).

K&# án đình đám

K&# án Nguy&#n Văn Thành xu&#t phát t&# m&#t bài th&# hàm t&# t&#ng ph&#n ngh&#ch c&#a
con trai và ông đã ph&#i ch&#u trách nhi&#m liên đ&#i. Sách K&# chuy&#n các vua Nguy&#n
vi&#t: Nguy&#n Văn Thành có ng&#&i con trai là Nguy&#n Văn Thuyên, thi đ&# c&# nhân,
th&#ng hay làm th&# đ&# giao du v&#i nh&#ng k&# v&#n sĩ. B&#y gi&# nghe Nguy&#n Văn Khuê
và Nguy&#n Đ&#c Nhu&#n có ti&#ng hay ch&#, Văn Thuyên bèn làm bài th&# sai tên Nguy&#n
Tr&#ng Hi&#u c&#m đi m&#i hai v&# vào ch&#i. Bài th&# nh&# sau: Văn đ&#o Á Châu da tu&#n
ki&#t/ H&# hoài tr&#c đ&#c c&#u ty/ Vô tâm c&#u b&#o Kinh s&#n ph&#c/ Thi&#n t&#ng ph&#ng
tri Ký b&#c k&# / U c&#c h&#u h&#ng thiên lý vi&#n/ Cao c&#ng minh ph&#ng c&#u thiên
tri/ Th&# h&#i nh&#&c đ&#c s&#n trung t&# / Tá ngã kinh luân chuy&#n hoá ky.

Đ&#ch nôm là: Ái Châu nghe nói l&#m ng&#&i hay/ Ao &#&c c&#u hi&#n đã b&#y nay/ Ng&#c
phát Kinh S&#n tài s&#n đó/ Ng&#a K&# kí b&#c bi&#t lâu thay/ Mùi h&#ng hang t&#i xa
nghìn đ&#m/ Ti&#ng ph&#ng gò cao su&#t chín mây/ S&#n t&# phen này dù g&#p g&# / Giúp
nhau xoay đ&#i h&#i c&# này.

Vì sao Vua Gia Long ghét hủi công thần bậc nhất?

Tác Giả: SE s&#u t&#m

Thứ Tư: 07 Tháng 12 Năm 2011 06:01

T&#o ng bài th&# là l&#i l&# nói ngô ng, không ng&# tên Hi&# u đ&# a cho Nguy&# n H&# u Nghi xem. Nghi là thu&# c h&# c&# a Nguy&# n Văn Thành, m&# t l&# n l&#i nh&# mà b&# Thành khi&# n trách, qu&# m&# ng r&# t n&# ng, ch&# y sang xin làm môn h&# cho t&# quân Lê Văn Duy&# t. Đ&# c tr&# ng đ&# ng, Nguy&# n H&# u Nghi v&# n không quên âm m&# u tr&# thù Nguy&# n Văn Thành. Nhân bài th&# này, Nghi đem cho Lê Văn Duy&# t xem. Lê Văn Duy&# t l&#i có hi&# m khách v&# i Nguy&# n Văn Thành nên n&# m l&# y c&# h&# i, vào tâu vua. Nh&# ng vua Gia Long cho là "Thuyền còn tr&#, &# a l&#i th&# ngô ng nghê nh, ch&# a đ&# căn c&# đ&# k&# t án".

Nguy&# n H&# u Nghi l&#i xúi Nguy&# n Tr&# o ng Hi&# u đ&# a bài th&# ra đ&# a Nguy&# n Văn Thành. Thành li&# n b&# t Hi&# u và c&# con mình giao cho các quan dinh Qu&# ng Đ&# c đi&# u tra. B&# tra t&# n m&# y ngày đêm, Nguy&# n Văn Thuyên thú nh&# n là có m&# u ph&# n. Th&# là các tri&# n th&# n &# ng h&# Lê Văn Duy&# t thi nhau t&# cáo Nguy&# n Văn Thành, xin nhà vua nghiêm tr&#.

Cái ch&# t oan &# c

Sách Đ&# i Nam th&# c l&# c chính biên đ&# nh&# t k&# ghi: Nguy&# n Văn Thành đã b&# t&# c h&# t&# n, v&# &# nhà riêng và ti&# p t&# c ch&# x&# lý. Vua b&# o b&# y tôi r&# ng: "Văn Thành thân làm đ&# i th&# n mà dung túng cho con k&# t n&# p môn khách là hi&# u danh &# ? Hay ý mu&# n làm gì? Có b&# y tôi nh&# th&# x&# trí th&# c khó! N&# u không b&# o toàn đ&# c công th&# n thì cũng không ph&# i là vi&# c hay c&# a tr&# m, th&# m&# i khó ch&#".

V&# phía Nguy&# n Văn Thành, theo Vi&# t Nam s&# l&# c và Qu&# c tri&# u ch&# nh biên, vì quá u&# t&# c, m&# t hôm khi bãi tri&# u, ông ch&# y theo n&# m l&# y áo Gia Long mà khóc r&# ng: "Th&# n theo b&# h&# t&# thu&# nh&# đ&# n bây gi&#, nay không có t&# i gì mà b&# ng&# i ta c&# u xé mà l&#i không c&# u?". Gia Long gi&# t áo ra, b&# vào cung, t&# đó c&# m Thành không đ&# c vào ch&# u và sai Lê Văn Duy&# t đem Nguy&# n Văn Thuyên ra tra h&# i m&# t l&# n n&# a. Nguy&# n Văn Thuyên l&#i thú nh&# n t&# i c&# a mình.

Gia Long đ&# c tin, truy&# n b&# t giam Nguy&# n Văn Thành đ&# ch&# đình th&# n xét án. Thành và m&# y ng&# i con b&# b&# t giam &# trong tr&# i quân Th&# Trung. Hôm đình th&# n tra án r&# i, Thành ra nói v&# i Th&# Trung Th&# ng Ch&# là Hoàng Công Lý r&# ng: "Án xong r&# i, vua khi&# n tôi ph&# i ch&# t, n&# u không ch&# t th&# i không ph&# i là tôi

Vì sao Vua Gia Long ghét công thần bậc nhất?

Tác Giả: SE s&#u t&#m

Thứ Tư: 07 Tháng 12 Năm 2011 06:01

---

trung". Rồi ông uống thuốc để chữa trị quân.

Thông tin cái chết của Nguyễn Văn Thành được nêu lên, Gia Long triệu Hoàng Công Lý hỏi: "Văn Thành khi chết có nói gì không?". Công Lý đem hỏi thì Thành nói thẳng lên. Vua giận nói: "Văn Thành không biết nể mặt mà chết, sự thật rõ ràng". Cùng lúc đó, có người đem bài biểu tâu tình của Thành dâng lên nhà vua. Gia Long cầm tờ biểu khóc to đưa lên cho bày tỏ xem và đọc: "Văn Thành từ lúc nhỏ theo trẫm có công lao to. Nay chết đánh đuổi kẻ thù, trẫm không báo hiếu được, bày tỏ lòng tiếc thương".

Gia Long đã sai một Chánh Đãi Trung Quân và 30 tên lính coi việc tang cho Thành, hoàn trả áo mũ, cho ban cho 500 quan tiền, 3 cây gươm, 10 cây roi, 10 cây giáo, một nghìn con ngựa giam giữ để chờ tha.

Nghị viện đưa ra

Xung quanh cái chết của công thần bậc nhất Nguyễn Văn Thành có rất nhiều nghị viện đưa ra. Có ý kiến cho rằng, sau khi giành được quyền thống nhất, một số lợi ích ngày càng lớn trong lòng Vua Gia Long. Thành là một công thần khai quốc sẽ dần lên át ngôi vua của dòng họ Nguyễn. Gia Long bèn tìm cách trừ khử. Cái khó là "hỏi" thế nào cho phải đạo. Vua tôi cùng vào sân ra chết, kẻ nào mang tiếng "chim hót cùng bầy vẹt, thú chết chó săn bắt giết".

Nguyễn Văn Thành là công thần đầu tiên được "chú ý". Vì ông đang làm Tổng trấn Bắc Hà của Gia Long triệu hỏi về việc kinh, tế ngoài giao thiệp trách nhiệm, nhúng bên trong để nắm giữ, kiểm soát. Khi nhà vua nghĩ muốn lập hoàng tử thì làm Thái tử, Nguyễn Văn Thành lại muốn lập Hoàng tôn Đán, con Đông cung Cảnh đã chết vì căn bệnh. Lúc đó, Vua Gia Long đã suy ra rằng: "Nếu muốn diệt vua nhà sau này phải khống chế. Ta há thể làm được"... Và cuối cùng thì cái hỏi đã đưa về nhà vua nhận chuyển phần lớn của con trai Thành.

Tuy nhiên, một số nhà nghiên cứu không đồng tình với quan điểm trên. Vì Nguyễn Văn Thành có ý muốn phân thì Nguyễn Văn Thành - là cha thì phải chịu liên đới. Đó là một thói quen trong cuộc sống.